

Saksframlegg

--	--	--

Ny selskapsavtale for Øvre Romerike brann og redning IKS

Kommunedirektørens innstilling:

Utkast til ny selskapsavtale godkjennes.

Bakgrunn for saken:

Kommunedirektørene i Nannestad, Hurdal, Eidsvoll, Nes og Ullensaker kommune, fremmer i denne saken forslag til ny selskapsavtale for Øvre Romerike brann og redning interkommunale selskap (ØRB).

Deltakerkommunene ba i 2019 styret i selskapet å utarbeide og fremme forslag til revidert selskapsavtale. Foreliggende avtaleutkast er basert på forslag fra styret, drøftinger i kommunedirektørenes eierstyringssekretariat, høringsuttalelser fra deltakerkommunens formannskap og etterfølgende drøftinger mellom kommunedirektører og ordførere.

Utkastet er utformet i tråd med gjeldende selskapsavtale for Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR), med en del tilpasninger. Formålet med å benytte selskapsavtalen på Nedre som mal, er å gjøre en eventuell framtidig sammenslåing av selskapene enklere.

Nedenfor omtales særlig de foreslåtte reguleringene som avviker fra selskapsavtalen til NRBR. De mest sentrale endringene i forhold til gjeldende selskapsavtale, vil også bli kort kommentert. Det samme der forslaget vesentlig avviker fra det som ble foreslått i utkastet fra selskapets styre. De to siste forholdene ble omtalt i hørings sakene, som ble behandlet i deltakerkommunene før jul.

Dette avtaleutkastet inkluderer ikke Gjerdrum kommune. Gjerdrum har meldt uttreden av ØRB. Oppsigelsestiden utløper 31.12.2022. Etter avtale kan Gjerdrum tre ut tidligere. Gjerdrum ønsker ikke å behandle ny selskapsavtale mens de fortsatt er deltakerkommune. Endring av en selskapsavtale må vedtas likelydende blant de deltakende kommuner, dersom den skal endre gjeldende avtale. Foreslåtte selskapsavtale vil derfor ikke tre i kraft før Gjerdrum formelt har trådt ut av selskapet.

Forslag til ny selskapsavtale er forelagt selskapets styre til uttalelse.

Saksopplysninger:

Gjeldende selskapsavtale

Øvre Romerike brann og redning IKS ble stiftet i 2013, ved sammenslåing av tre regionale og lokale brannvesen på Øvre Romerike. Formålet er avgrenset til oppgaver etter brannloven, med rett til å ta på seg enkelte andre oppgaver. Eierdel følger folketallet og stemmevekten gjenspeiler i noen grad størrelsen på den enkelte deltakerkommune. Kostnadsfordelingen er basert på at alle deltakerkommunene bidrar med likt beløp hver, som utgjør 6 % av selskapets kostnader. De resterende 94 % fordeles etter folketallet. Den enkelte deltakerkommune skulle stille tilfredsstillende lokaler til rådighet for selskapet fram til 31.12.2015. Kommunene fakturerer lik husleie pr m2 for disse lokaler. Bestemmelsen om plikt til å stille lokaler er videreført utover 2015. Selskapet har selv senere tatt en del lokalkostnader til fellesfunksjoner.

Deltakerkommunene påla i 2019 styret, gjennom vedtak i representantskapet, å utarbeide og fremme forslag til ny selskapsavtale.

- 1. Styret får i oppdrag å gjennomgå selskapets oppgaver og infrastruktur, inkludert brannstasjoner, på alle nivåer med henblikk på å sikre en best mulig organisering og bærekraftig økonomisk drift av selskapet for fremtiden.*
- 2. Vurdering av samarbeid med andre regioner på ulike områder skal også vurderes*
- 3. Styret skal lage grunnlaget for en ny selskapsavtale, med bakgrunn i ovennevnte. Endelig selskapsavtale utarbeides av eierne.*
- 4. Løsningene skal finnes innenfor en bærekraftig økonomisk ramme for eierkommunene.*

Styrets forslag til revidert selskapsavtale

Styret fremmet et begrunnet forslag til ny selskapsavtale høsten 2020. Styreleder begrunnet behovet for satsinger på sektoren blant annet som følger:

Selskapet har siden etableringen ikke utviklet seg i tråd med det som forventes fra samfunnet og sentrale myndigheter.

- Det er et stort etterslep på infrastruktur, utstyr og kompetanse
- Risikobildet i regionen er endret
- Regionen har en ekstremt høy befolkningsvekst sammenlignet med landet for øvrig
- Stor utvikling i krav til HMS
- Stadig skjerpede krav fra Arbeidstilsynet

Disse utfordringene mente styret delvis kunne avhjelpes ved endringer i selskapsavtalen. Styret så det som formålstjenlig at selskapsavtalen ble bygget opp etter følgende overordnede prinsipper:

- Tåle endringer i oppgaver og eierskap
- Sikre strategisk endringskapasitet i selskapet, for å møte det reelle risikobildet i regionen uavhengig av kommunegrensene.
- Gi selskapet kontroll på innsatsfaktorene som blant annet lokasjon av brannstasjoner, bemanning og utstyr ved å fokusere på innbyggernes behov og ikke kommunegrensene.
- Tilrettelegge for en finansierings- og eierskapsmodell som baseres på antall innbyggere og er forutsigbar for både eierne og selskapet.
- Stimulere til økt samhandling med eierkommuner og samvirkeaktører.

Kommunedirektørens forslag til revidert selskapsavtale

Representantskapet tok styrets forslag til orientering og sendte det til deltakerkommunene for videre arbeid. Vedtaket inneholdt også en bestilling om at forholdet mellom eierskapsandel, kostnadsfordeling og stemmefordeling legges frem for styret i regionrådet (GRIP).

På vegne av kommunedirektørene utarbeidet Eierstyringssekretariatet et forslag til selskapsavtale, hvor bestillingen fra representantskapet ble hensyntatt. Avtale utkastet ble i flere omganger behandlet i kommunedirektørutvalget og i regionrådstyret GRIP (ordførerne). Etter disse rundene var det fortsatt noe avstand mellom deltakerkommune på områdene

- Innretningen på selskapet
- Selskapets autonomi i relasjon til eiernes ønske/krav om styring - fordeling av myndighet mellom eierkommunene(kommunestyret), representantskapet og styret
- Ansvar for lokaler
- Finansiering
- Demokrati med vekt på representasjon i form av stemmevekt
- Bestemmelser om uttreden

Regionrådsstyret GRIP anbefalte derfor at avtaleutkastet ble sendt på høring til deltakerkommunens formannskap.

Høringsrunden og drøftinger etter høringsrunden

Høringsuttalelsene viste at det var store forskjeller mellom kommunene, med tanke på hvordan de ønsket at selskapet skulle utvikle seg og på hvordan selskapsavtalen burde utformes. Mye av uenigheten handlet om forhold som strengt tatt ikke reguleres i selskapsavtalen, men i beslutningen om brannordningen.

Eierstyringssekretariatet oppsummerte høringen som følger:

Alle eierkommunene med unntak av Gjerdrum kommuner har gitt signaler om at de ønsker deltakelse i et felles brannvesen. I utgangspunktet synes det det mulig å forhandle fram en ny selskapsavtale, som alle eierkommuner kan gi sin tilslutning til, gitt at ny brannordning ikke rokker vesentlig ved den beredskapsmessige tilstedeværelsen i eierkommunene.

Gjerdrum hadde på dette tidspunktet besluttet å tre ut av ØRB og søke om deltakelse i NRBR. Ullensaker sonderer det samme.

Rett før jul fremmet styret forslag til ny brannordning for Øvre Romerike. I forslaget til brannordning videreføres eksisterende beredskapsstyrke og vaktordning ved brannstasjonene i Nannestad, Hurdal og Feiring. Beredskapen her ivaretas av deltidsmannskaper og det er vurdert i beredskapsanalysen at disse mannskapene er viktig for å ivareta totalberedskapen i regionen.

Beredskapsstyrken i Nes og Eidsvoll endres ved at det i perioden legges til grunn en vaktordning med fullkasernerte mannskaper. Bakgrunnen for dette er utfordringer med rekruttering av deltidsmannskaper og høyt antall utrykninger ved disse stasjonene, noe som gir utfordringer i forhold til hovedarbeidsgiver. Fra 2022 vil brannstasjonen på Jessheim disponere høyderedskap og vaktlaget her utvides for å betjene denne. Selskapet legger til grunn at det i 2026 er vaktlag med 5 mannskaper i Nes og Eidsvoll og 7 mannskaper på Jessheim.

Eksisterende brannstasjoner har utfordringer knyttet til tilfredsstillende standard og det er behov for en betydelig oppgradering i perioden for å dekke kravene i arbeidsmiljøloven. Oversikten viser et offensivt program for oppgradering av eksisterende brannstasjoner og etablering av nye stasjoner i regionen.

Kommunene instruerte sine representanter om å slutte seg til styrets innstilling i saken og brannordningen ble vedtatt enstemmig i representantskapet 02.02.22. Dersom den vedtatte brannordningen skal realiseres, vil selskapet de kommende årene tilføres midler utover forventet vekst i kommunenes andre tjenesteområder.

Kommunene, med unntak av Gjerdrum, besluttet i lys av det ovennevnte å gå videre med samarbeidet i ØRB. På sikt kan det være rasjonelt å slå sammen brann- og rednings-selskapene på Øvre og Nedre Romerike (NRBR). Avtalen til NRBR er videre utprøvd og velfungerende. Eierstyringssekretariatet fikk derfor i oppgave å utarbeide et revidert utkast til selskapsavtale, etter mal fra den avtalen som benyttes på Nedre Romerike.

Kommunedirektørens endelige forslag til ny selskapsavtale

Nedenfor omtales særlig de foreslåtte reguleringene som avviker fra selskapsavtalen til NRBR. De mest sentrale endringene i forhold til gjeldende selskapsavtale, vil også bli kort kommentert. Det samme der forslaget vesentlig avviker fra det som ble foreslått i utkastet fra selskapets styre. De to siste forholdene ble omtalt i hørings sakene, som ble behandlet i deltakerkommunene før jul.

Innledende bestemmelser om selskapet (kapittel 1)

Dette kapitlet regulerer i hovedsak formelle forhold. Det små avvik mellom kommunedirektørens forslag og avtalen som benyttes Nedre.

Ad 1.3 Brannvernregion

Kommunedirektørene anbefaler at det tas med en bestemmelse at selskapet skal sørge for at eierkommunene inviteres med i det overordnede arbeidet med å fastsette brannordningen. I bestemmelsen slås det fast at ØRB i arbeid med ROS-analyse skal bygge på eierkommunenes overordnede ROS-analyse.

Ad 1.4 Hovedkontor

Kommunedirektørene anbefaler at ansvaret for lokaler til brannvesenet reguleres på samme måte på Øvre som på Nedre:

Hver kommune skal - innenfor vedkommende kommunegrense - ha ansvar for å stille til disposisjon nødvendige og hensiktsmessige lokaler for selskapets virksomhet. For slike lokaler inngås det ordinære leieavtaler basert på dekning av dokumenterte kostnader. Leieavtalene inngås mellom brannvesenet og den enkelte kommune, men kommunen står fritt til om den vil stille til disposisjon egne eller innleide lokaler.

I gjeldende avtale er den enkelte kommunes plikt regulert som følger:

Kommunene stiller tilfredsstillende lokaler til rådighet for selskapet fram til 31.12.2015. Kommunene fakturerer lik husleie pr m2 for disse lokaler.

Styret foreslo følgende regulering på dette området:

Selskapet beslutter brannstasjonsstrukturen, uavhengig av kommunegrenser, basert på risiko- og sårbarhetsanalyser. Selskapet skal vurdere om det er mest hensiktsmessig å leie lokaler av kommunene eller privateid næring. Den økonomisk beste løsningen bør være førende, men lokalisering og lokaler for best mulig utnyttelse av selskapets totale ressurser skal vektlegges. Eierkommunene må i så stor grad som mulig bistå selskapet med kompetanse og ressurser.

Etter kommunedirektørens forslag vil alle kommuner være sikret full kostnadsdekning for brannstasjonene i egen kommune.

Det er representantskapet i selskapet som beslutter hvilke stasjoner som er nødvendige. Representantskapet fastsetter også de funksjonelle kravene til den enkelte stasjon. Typisk har styret gjort en konseptutvalgsutredning for ny hovedbrannstasjon på Jessheim. Ullensaker kommune kvalitetssikrer utredningen og gjennomfører et forprosjekt. Et kvalitetssikret forprosjekt legges fram for representantskapet for godkjenning. Dersom prosjektet godkjennes, tilbys Ullensaker kommune en framtidig leieavtale. På grunnlag av leieavtalen realiserer Ullensaker kommune ny hovedbrannstasjon. Ullensaker kan velge å bygge stasjonen selv eller sette bort oppdraget til en privat aktør.

Særlig Ullensaker kommune har vært opptatt av å sikre egen finansiering av fellesfunksjoner i byggets levetid. De har foreslått et prinsipp om at en deltakerkommune hefter for investeringskostnader i fellesfunksjoner til disse er avskrevet. Det burde også gjelde utredende deltakerkommune. Dette prinsippet er nedfelt i vertskommuneavtalen om Helsehus. Ullensaker foreslo følgende regulering:

Ved utreden av selskapet bortfaller deltakerens forpliktelser til å betale sin andel av innskudd regnet fra og med 1. januar året etter at oppsigelsesfristen er utløpt. Unntatt fra dette gjelder kostnader knyttet til fellesfunksjoner på brannstasjonene. Utredende deltaker hefter for rest av slike kostnader som ikke på annen måte kan dekkes inn, til kostnaden er avskrevet. Selskapet skal lojalt forsøke å redusere utredende deltakers kostnad, ved å forsøke å redusere det leide arealet forholdsmessig.

De øvrige kommunedirektørene kunne se rimeligheten i reguleringen beskrevet ovenfor, men var av den oppfatning at reguleringen også burde omfatte flere typer endinger i deltakelsen i selskapet og flere typer kostnader.

I forslaget til ny selskapsavtale er det foreslått at deltakerkommunene skal eie sine egne brannstasjoner. Stasjonene skal leies ut til ØRB. Endringer på deltakersiden i selskapet eller selskapets behov for brannstasjoner, vil dermed kunne påføre den enkelte deltakerkommune ekstra kostnader. Kommunedirektørene foreslår at fellesskapet skal dele risikoen for denne type kostnader. Dette prinsippet bør nedfelles i selskapsavtalen. De nærmere detaljene kan reguleres i husleieavtalen mellom den enkelte kommune og ØRB.

Dersom selskapet oppløses, vil deltakerkommunene fortsatt eie sine stasjoner. Hvorvidt kommunene fortsatt kan nyttiggjøre seg investeringen, avhenger av hvilke muligheter som ligger for ny organisering. Også om selskapet består, kan endringer i demografi, økonomi eller teknisk utvikling også medføre at selskapet ikke lenger ser seg tjent med fortsatt å leie en stasjon eller de deler av en stasjon. Det er selskapet som fastsetter den til en hver tid gjeldende brannordning. Det samme kan skje dersom selskapet slår seg sammen med NRBR eller en eller flere kommuner velger å tre ut av ØRB. I denne situasjonen vil typisk deler av ny hovedbrannstasjon kunne bli overflødig. Brannstasjoner er spesialiserte bygg. Det kan være vanskelig å finne regningsvarende måte å bruke bygget på. Videre kan det være beredskapsmessige begrensninger knyttet til hvilke formål og hvordan utleie til andre aktører kan skje.

Mot en slik regulering som beskrevet ovenfor, kan det argumenteres med at reguleringen skaper dårlig dynamikk i den enkelte deltakerkommunes mulighet til å optimalisere egne interesser. Bestemmelsen vil også gjøre det dyrere for selskapet å optimalisere egen drift. Etter en samlet vurdering er kommunedirektøren likevel av den oppfatning, at et solidarisk ansvar for investeringskostnader er den løsningen som best fremmer utviklingen på tjenesteområdet.

Kommunaldirektørene foreslår at delegeringen av myndighet fra deltakerkommunene til ØRB, skjer til representantskapet. Representantskapet, som øverste organet i selskapet, skal sørge for videredelegering til styret og brannsjefen. Dette avviker fra hvordan dette forholdet er løst i NRBR. Her skjer delegeringen direkte til brannsjefen.

Etter brann og eksplosjonsloven § 9 siste ledd kan en kommune gjennom avtale overlate brannvesenets oppgaver og ledelse helt eller delvis til en annen kommune, virksomhet e.l. Kommunen må i slike tilfeller etablere ordninger som sikrer at all myndighetsutøvelse etter loven skjer under kommunens formelle ansvar. I veilederen til ny brann- og redningsvesenforskrift uttaler direktoratet at når kommunens plikter ivaretas av et interkommunalt brannvesen, må kommunen sørge for at myndighet blir delegert i forhold til arbeidsområdet. Delegering til interkommunale selskaper skjer direkte fra kommunestyret i den enkelte kommune til det interkommunale selskapet. Myndighetsfordeling skal fremgå av selskapsavtalen/vedtektene og det skal være mulig å lese i

selskapsavtalen hvilke fullmakter IKS-et har. Denne forventningen oppfylles ikke eksplisitt i forslaget til ny selskapsavtale. Avtaleutkastet legger til grunn at den enkelte deltakerkommune gjør et selvstendig vedtak om hvilken myndighet som den ønsker å delegere.

De deltakende kommunene må minimum delegere den myndigheten som er nødvendig for at leder av brann- og redningsvesenet kunne ivareta oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter, på en effektiv og sikker måte, jf. § 11 i brann- og redningsvesenforskriften. Funksjonskravene i § 11 er rettet til leder av brann- og redningsvesenet, som har ansvar for å ivareta alle oppgavene i brann- og redningsvesenet. Lederne av brann- og redningsvesenene vil i ulik grad delegere videre ansvar og oppgaver til øvrig ledelse i brann- og redningsvesenet, i tråd med hvordan kommunene gjennom representantskapet velger å organisere selskapet. En rekke fullmakter ved brann og andre ulykkessituasjoner er det ikke nødvendig å delegere, da disse er lagt direkte til leder av brann- og redningsvesenet i brann- og eksplosjonsvernloven § 12.

Formål og formålstyring (kapittel 2)

Når deltakerkommunen har valgt å legge tjenesten brann og redning i et selskap, medfører det også overføring av styringsrett til selskapet ved daglig leder, styret og representantskapet. Deltakerkommunene kan avgrense myndigheten til de ulike selskapsorganene, ved å angi selskapet formål og begrensinger i hvilken type virksomhet som kan drives. Disse danner ytterrammen for fullmakten til selskapets organer.

Kommunedirektørene forslår å knytte formålet til de lovpålagte oppgavene i brann- og eksplosjonsvernloven og forurensingsloven. Utførelse av kommunens plikter etter særlig brann- og eksplosjonsvernloven vil være selskapets kjernevirksomhet. Formålsformuleringen er i hovedsak identisk med den som benyttes i avtalen til NRBR, dog slik at kommunens oppgaver etter sivilbeskyttelsesloven ikke er inkludert i oppgavene til ØRB. Skedsmo brannstasjon inneholder blant annet lager for Sivilforsvaret. Det er ikke gjort tilsvarende avtale på Øvre Romerike.

Formålet som beskrevet ovenfor er i stor grad det samme som gjelder etter eksisterende selskapsavtale. Styret forslag til formål var mer normativt. Det beskriver ikke bare de lovpålagte oppgavene, men kvaliteten på de tjenestene selskapet skal levere. Styret ønsket at følgende forhold skulle beskrives i formålet:

1. Brann- og redningstjenestenes ansvar iht. lov- og forskrift
2. ØRBs ansvar og rolle i samfunnsikkerhet og beredskap og regional utvikling i hele regionen
3. Samarbeid med andre offentlige beredskaps- og redningstjenester
4. Samarbeid med frivillige beredskapsorganisasjoner
5. Tilleggstjenester til eierkommuner – innenfor det som naturlig hører til brann- og redning
6. Salg av tjenester til andre enn eierne – innenfor det som naturlig hører til brann og redning

Formålet, ivareta kommunens oppgaver etter nevnte lover, slik NRBR beskriver det, tilsvarer i hovedsak det som følger av styrets forslag til delegering av myndighet fra deltakerkommunene. I ESS forslaget pkt. 1.7 Delegering av myndighet, er henvisningen til lovene tatt bort og erstattet med en forventning om en konkret delegering etter disse lovene fra den enkelte deltakerkommune. Denne forventningen er nå beskrevet i pkt. 2.1 siste ledd.

I formålet til NRBR blir det slått fast «at selskapet yter tjenester i henhold til de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter hos alle deltakerne». Kommunedirektøren legger til grunn at dette er et uttrykk for et prinsipp om likebehandling.

Videre at «Tjenestenivået vedtas av representantskapet på grunnlag av en risiko- og sårbarhetsanalyse.» Jeg antar det betyr at brannordningen vedtas ved alminnelig flertall i

representantskapet. I tråd med dette har kommunedirektørene ikke foreslått å videreføre ESS sitt forslag om at brannordningene skal vedtas med kvalifisert flertall.

Brannordningen vedtas av representantskapet med 2/3-dels flertall. Flertallet må bestå av minst tre eierkommuner.

Det kan være det er en viktig for enkelte kommuner å ha med en slik bestemmelse.

Ad 2.2 Tilleggstjenester:

Denne bestemmelsen begrenser hvilken aktivitet NRBR kan drive med, uten forutgående godkjenning av samtlige deltakere. Denne bestemmelsen er den sentrale, når det gjelder eierstyring i form av «formålsstyring».

Gjennomgående krever NRBR forutgående godkjenning av alle deltakerne, dersom selskapet skal kunne drive med aktivitet utenfor kjernevirksomheten angitt i pkt. 2.1, dog slik at en deltakerne kan pålegge ØRB å utføre andre oppgaver for én eller flere av deltakerne.

I nytt avtaleutkast for ØRB har kommunedirektørene presisert at «forutgående godkjenning av alle deltakerne» betyr enstemmighet i representantskapet.

I utkastet fra ESS var det lagt større vekt på styringseffektivitet, ved at det ikke stilles krav om enstemmighet.

Selskapet kan ta på seg andre oppgaver innenfor det som naturlig hører til brann- og redning for en eller flere eierkommuner, dersom dette ikke svekker de lovpålagte oppgavene. Dette forutsetter vedtak i representantskapet. (*Simpelt flertall*)

Selskapet kan ta på seg andre oppgaver innenfor det som naturlig hører til brann- og redning for andre enn eierne dersom dette ikke svekker de lovpålagte oppgavene. Dette forutsetter 2/3 flertall av de avgitte stemmer i representantskapet. Flertallet må bestå av minst tre eierkommuner.

Selskapet kan eie eller være medeier i andre selskap. Dette forutsetter 2/3 flertall av de avgitte stemmer i representantskapet. Flertallet må bestå av minst tre eierkommuner.

Begrensningene i hvilke tilleggsoppgaver selskapet kan ta på seg, er i stor grad de samme i begge avtaleutkastene, men NRBR skriver ut prinsippene i noe større grad enn det ESS gjorde. NRBR krever at tilleggsvirksomhet skal «være fullfinansiert og bør gi et netto inntektsbidrag som står i forhold til ØRBs ressursbruk på virksomheten». ESS krever kun «full kostnadsdekning av direkte og indirekte kostnader».

NRBR henvisning til EU-reglene om forbud mot offentlig støtte og anskaffelsesreglene. De har ikke tatt med en bestemmelse om at næringsvirksomhet skal legges i datterselskap, slik det følger av forslaget fra ESS.

Ved næringsvirksomhet skal det etableres datterselskap. I den grad selskapet tar på seg oppgaver innenfor det som naturlig hører til brann og redning, forutsettes det full kostnadsdekning av direkte og indirekte kostnader.

Videre har NRBR en fornuftig begrensning i hvilken type tilleggstjenester selskapet kan ta på seg, i form av at aktivitet ikke må gå ut over brannvesenets habilitet når det gjelder forvaltningsoppgaver (tilsyn med særskilte brannobjekter, tillatelser til lagring av brannfarlig vare osv.)

Kommunedirektørene har tatt med bestemmelsen fra forslaget til styret, om at ØRB skal ha en klageinstans for vedtak fattet av brannsjefen eller styret etter delegert myndighet. NRBR har ingen tilsvarende bestemmelse

Deltakernes eierandel og ansvarsandel (kapittel 3)

I begge avtaler er eier- og ansvarsdel regulert etter folketall i den enkelte deltakerkommune.

NRBR har noen flere detaljer om justering av eier- og ansvarsdel. Eierandelen skal justeres per 1. januar hvert fjerde år, og baseres på befolkningstall fra SSB per 1. oktober foregående år. Andelen skal også justeres dersom minst én av deltakerne krever det. Neste justering skjer 1. januar 2024. Ved endringer i eierandelen skal det ikke foretas økonomisk oppgjør mellom kommunene. I forslaget fra ESS var justeringstidspunktet per 1.1. i året før hvert budsjettår.

Selskapets styrende organer (kapittel 4)

Ad 4.1.1 Representantskapets sammensetning

NRBR slår fast at alle deltakere kan møte med to representanter og at deltakerne selv bestemmer hvem dette er. Dette bryter med gjeldende selskapsavtale og praksis på Øvre Romerike, med unntak av ØRAS. Løsningen er i tråd med forslaget til felles eiermelding for kommunene på Øvre Romerike. Kommunedirektørene har ikke videreført bestemmelsen i gjeldende avtale om at ordfører skal være en av kommunens to representanter. Dette vil være opp til den enkelte deltakerkommune å bestemme.

I forslaget fra ESS var sammensetningen regulert som følger:

Representantskapet består av ordfører fra hver av eierkommunene. Hvert kommunestyre skal selv velge ytterligere personlige varamedlemmer. ... I tillegg kan eierkommunene stille med en representant som har talerett

Når det gjelder stemmevekt, benytter NRBR et intervall på 40 000 innbyggere. Kommunedirektørene har videreført realiteten i forslaget fra ESS om et intervall på 20 000. Det er forstått at dette er drøftet mellom ordførerne. Kommunedirektørene legger til grunn at regulering stemmevekt skjer etter samme prinsipp som for eierandel.

Kommunedirektørene har tatt med avsnittet om beslutningsdyktighet fra ESS. NRBR har ikke tilsvarende bestemmelse.

Ad 4.1.2 Representantskapets oppgaver og myndighet

NRBR har enn mer utførlig opplisting av oppgaver enn det som følger av forslaget fra ESS pkt. 4.2. men det er ikke konflikt knyttet til realitet.

NRBR har bestemmelser for å sikre kontinuitet i styret. ESS tok bort en slik ordning etter kritikk fra Nannestad og la seg på en lik funksjonsperiode på 2 år for hele styret. Begrunnelsen var utfordringene med å komponere et styre med ønsket kompetanse og i kjønnsbalanse. Det er enklere ved felles og toårig oppnevning. Kommunedirektørene har foreslått en modell tilsvarende NRBR.

NRBR har krav om kvalifisert flertall og minst tre deltakere knyttet til godkjenning av selskapets økonomiplan. Kommunedirektørene har ikke tatt denne bestemmelsen inn utkastet. Selskapet må ha en vedtatt økonomiplan. Den må derfor kunne vedtas med simpelt flertall.

NRBR legger til grunn at selskapet skal yte møtegodtgjørelse til representantskapets medlemmer. Kommunedirektørene foreslår å videreføre gjeldende praksis på Øvre Romerike, slik at godtgjørelse betales av den enkelte representants oppnevningkommune.

Ad 4.1.3 Representantskapets møter

NRBR lister flere oppgaver, enn i forslaget fra ESS. Dette er oppgaver som naturlig faller på representantskapet etter loven. Reelt sett er det derfor ikke motstrid mellom de to avtaleversjonene.

I dette utkastet stilles det krav til tidspunkt når de ulike møtene skal være avholdt.

Ad 4.2 Styret

Realiteten i de to selskapsavtalene er like, dog slik at ESS hadde med bestemmelser om numerisk varaliste og hvilken type saker ansattvalgt styremedlem i styret kan ikke delta ved behandling av. Kommunedirektørene har videreført disse to bestemmelsene.

Ad 4.3 Valgkomité

Realiteten i de to selskapsavtalene er like, dog slik at utkastet fra ESS hadde med en formålsbeskrivelse.

Kommunedirektørene har lagt i en frase om at instruksen også regulerer valgbarhet. Nannestad har vært uenige på dette punktet. De ønsker at ordfører skal være valgbar til valgkomitéen.

Økonomistyring og økonomiforvaltning (kapittel 5)

Ad 5.1 Finansiering

Begge avtaler bygger på at selskapet finansieres gjennom årlige tilskudd fra deltakerne og andre kommuner som er tilknyttet eller kjøper tjenester fra selskapet, samt salg av tjenester til andre innenfor de rammer som er gitt.

Lånerammen er justert i tråd med ESS-utkastet. Det er også tatt inn bestemmelse fra dette avtaleutkastet om hvordan låneramma kan justeres.

Kommunedirektørene har i tråd med forslag fra ESS, ikke videreført retten til kassakreditt, slik det ligger i avtalen til NRBR. Begrensningen i rett til kassakreditt for selskapet, er dels begrunnet med at det er billigere å yte tilskudd enn å låne penger i banken og et eierstyringsperspektiv.

NRBRs budsjett består av tre adskilte budsjettområder; brannvesen, feiervesen og sivilforsvar. I forslaget fra ESS består budsjettet av to adskilte budsjettområder; brannvesen og feiervesen. Kommunedirektørene har videreført bestemmelsen i utkastet fra ESS.

Ad 5.2 Fond og egenkapital

NRBR har en regulering etter gammel kommunelov. Kommunedirektørene foreslår å benytte forslaget fra ESS.

I forslaget fra ESS er det ikke satt tak på fond i selskapet. Dette forholdet er regulert eierinstruks, hvor det satt et tak på MNOK 5.

Ad 5.3 Regnskap

Det er samme realitet i begge avtaler.

Ad 5.4 Revisjon

Det er ingen egen bestemmelse om valg av revisor i forslaget fra ESS. Valg av revisor er en oppgave for representantskapet etter loven. NRBR velger for et år omgangen, men skal gjøre en grundigere vurdering hvert femte år.

Ad 5.5 Betalingsmodell

NRBR har som utgangspunkt at deltakerne skal yte tilskudd til brannvesenet fordelt i henhold til folkemengden i hver kommune per 31.12 foregående år. Kommunedirektørene anbefaler at det benyttes samme tidspunkt som for justering av eier og ansvarsdel, slik at beregningstidspunktet er 1. oktober foregående år.

For å unngå for store endringer i forhold til før utvidelsen av NRBR i 2014 er det avtalt en overgangsordning over 10 år. Et slikt behov er ikke gjeldende for ØRB. Kommunedirektørene forslår derfor å benytte bestemmelsen i utkastet fra ESS, med den endring som er beskrevet ovenfor.

Ad 5.6 Ansettelsesvilkår

Kommunedirektørene foreslår å videreføre pkt. 5 fra avtaleutkastet fra ESS, om arbeidsgivertilknytning og rett til tilsetning på kommunale pensjonsvilkår. NRBR har ingen tilsvarende regulering.

Endringer i selskapets formelle forhold (kapittel 6)

Ad 6.1 Endringer i selskapsavtalen

Realiteten i de to avtalene er lik. NRBR har med noen saksbehandlingsregler i tillegg.

Ad 6.2 Uttreden av selskapet

NRBR benytter lovens standard.

Kommunedirektørene har ikke videreført ESS pkt. 6.4 om oppløsning. Det som sies her, følger i hovedsak direkte fra loven. Dersom en ønsker et avtalefestet «veikart for uttreden og oppløsning», bør dette gjøres mer utfyllende, enn det som var beskrevet i forslaget fra ESS.

Avsluttende bestemmelser (kapitlene 7 og 8)

Ad 7 Tvister

Realiteten i de to avtalene er i hovedsak like. Kommunedirektørene har utelatt en ordensbestemmelse og trinnhøyde ved motstrid i utkastet fra ESS pkt. 6.6.

Ad 8 Etablering og ikrafttredelse

Kommunedirektørene har tatt med bestemmelsen i pkt. 6.7 fra ESS, om eierstrategi som et av styringsdokumentene.